

BCU Cluj-Napoca

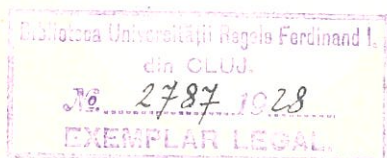
RBCFG202001473

Livia-Eleonora I. Predescu
(NORICA)

PETALE DE CRIN

— POSTUME —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Se vând pentru sporirea fondului
de construcție al palatului
Ligei Culturale*

Institutul de Arte Grafice al ziarului „DOBROGEA JUNĂ” — Constanța

Library of Congress
Microfilm Edition

230526

VIDEO SO ENATTA

— 200505

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Library of Congress
Microfilm Edition
LCCN 200505
LC-100-10000

Library of Congress
Microfilm Edition
LCCN 200505
LC-100-10000

In loc de prefață

Vremuri cari sbor.

Ce minunate trebuie să fi fost grădinile Semiramidei! Ce nestimate podoabele palatelor ei — și cele patru vânturi au netezit nu numai urmele regale, dar însăși urmele marmorelor palatine ale grădinilor suspendate!

Iată impresia pe care mi-a lăsat-o în suflet volumul „Petale de Crin“, datorit vișărilor stinse ale duioasei viorele LIVIA-ELEONORA — NORICA — I. PREDESCU, fostă elevă în clasa VII secundară a Externatului de fete din Constanța — și stinsă

cu primele raze ale ultimei primăveri. Visări
cari n'au mai continuat, fiindcă Crinul drag
s'a frânt... risipindu-și petalele în vânt.

Asupra valorii versurilor la ce să mă
pronunț, când ele constituiesc deliciul citi-
torului? Dacă vor fi având nevoie de mici
îndreptări pe alocurea, nu trebuie să le
mai atingem. Așa nevinovate cum sunt, așa
se cuvine să vadă lumina tiparului: Senine
și curate, ca „PETALELE DE CRIN“.

CRUȚIU-DELASĂLIȘTE

○ MAMĂ

Cu fața suptă de durere,
Cu ochii rătăciți, pustii,
Ea pare-o umbră străvezie
Ce se strecoară printre vii.

Incremenită, stă, privește
La marii domni judecători;
Ascultă ce i se citește;
Prin corpu-î slab îi trec fiori.

— Tu ai furat. O știi prea bine
Și legile te pedepsesc...
— O! da, eu am furat o pâine
Copiii să-mi hrănesc.

Vai! toată agoniseala
Acestor mâini uscate,
Nu-mi dau cu ce s'astâmpăr
Cînci guri infometate.

Și dacă vina mea e mare,
Așa precum o judecați,
Ah! rogu-vă, o îndurare:
La ocnă sau la moarte
cu-ai mei copii mă dați.

1925, cl. V-a.

PE MORMÂNTUL

mult regretatei mele colege

JENICA MANOLESCU

Inmărmurită, albă, printre lumini și flori,
Văzutu-te-am, Jenico și m'au cuprins fiori
Și neclintită 'n minte de-atunci icoana-ți port,
Dar nu mă 'mpac cu gândul că ea-i a unui mort.

Indurerată, mută, pe lângă dric pășeam;
Că tu erai acolo, o! dragă, nu credeam;
Trompetele în aer vibrau funebru'l cânt,
Oh! și văzui, Jenico, în față-mi un mormânt.

Vai! sta deschis și lacom, să 'nghită așteptă
O floare din grădină ce dricul o purtă.
Noi i le-am dat pe toate și tainic l-am rugat:
Redă-ne pe Jenica, dar... nu ne-a ascultat!

Nici lacrimi, nici suspine, nimic n'au folosit;
Din ale noastre brațe pe veci ni te-a răpit.
Zdrobite, dela groapă, cu toate am plecat,
Iubirea, gândul nostru, cu tine le-am lăsat.

Iar azi, când nicăerea nu-i chip să te zărim,
Țărâna ce te-ascunde cu lacrimi o stropim
Și flori de neuitare din ele mereu cresc
Și 'n taina înserărei de noi ele-ți șoptesc.

De sus, de sus, din stele, tu vezi-ne durerea
Și ne trimete, dragă, pe-o rază, mângâierea,
Căci noi, de-acum 'nainte, numai spre cer privim...
Acolo, printre îngeri, acolo noi te știm.

18 Iulie 1922.

Doamnei Valentina Boteanu

Directoarea Externatului
Secundar Constanța

— Cu ocazia onomasticeii sale —

În ochii voștri, blânzi, ca marea 'n liniștire,
Purtați comori ascunse, curate, de iubire
Și 'n orice vorbă, Doamnă, sau sfat ce voi ne dați
Vedem dovada vie că grija ne-o purtați.

Dușos, cu drag de mamă, mereu la noi priviți,
Vrând pe cărări curate să ne călăuziți.
O! Doamnă, câteodată, se 'ntâmplă să greșim,
Dar, asta, nu 'nsemnează că noi nu vă iubim.

Noi vă păstrăm în inimi o dragoste fierbinte;
Dar, îndrăzni-vom oare s'o spunem prin cuvinte?!
Altar de adorare e 'n sufletele noastre
Și 'n el păstrăm icoana întregi ființei voastre.

Și oricum ne-ar fi soarta, pe-al vieții noastre drum,
Iubi-vă-vom, o! Doamnă, ca 'n ceasul de acum.
Căci Zorii tinereții mereu ni-i ocrotiți
Și, ca o blândă mamă, pe toate ne iubiți!

Acum, în astă zi, solemnă și scumpă pentru noi,
Privirile sfioase le îndreptăm spre voi
Și glasurile noastre, vibrând de iubire,
Vă zic, Prea scumpă Doamnă: Ani mulți și fericire!

Februarie 1925, cl. V.

COLEGELOR

Zglobii, increzătoare,
Pe-al vieții drum pășim
Și 'n orice iarb' o floare
Adeseori zărim.

Și orice pietricică
Un diamant ne pare,
Gândirea ni s'avântă
Spre nepătrunsa zare.

Ö! Clîpe 'nvăluite în fermecarea sfântă
A zilelor de acum!
Spre voi ființa ni s'avântă
Și-am vrea să vă oprim din drum!

Zadarnic !... în negurile vremii,
Fermecătoare clipe, veți zbură
Și 'n vraja voastră sfântă
Ai noștri ani, îi veți lua.

Iar noi, care acum
De-avalma viețuim,
Porni-vom răzlețite
Pe-al soartei noastre drum.

28 Iunie 1925.

SUB TEIU

Sub teiu lângă izvor
Adeseori am plâns,
El floarea-i parfumată
Pe capul meu și-a nins.

Și freamătul de frunze
Și murmur de izvor
Voit-au să alunge
Departa al meu dor.

Zadarnic... pe-a mea viață
Domnește-o jale-adâncă,
Ce 'n inimă-mi stă pururi
Ca neclintită stâncă.

Și vântul vremei suflă,
Cu el anii mei zbor,
Aducerile-aminte
Mă 'ntunec și mă dor.

Copilăria-mi dragă
Vai! iute văd că trece.
In față-mi viitorul
Stă nepătruns și rece.

Și plânsul iar mă 'neacă
Și jalea mă pătrunde.
Iar noaptea cea din față
Nu știu ce-mi mai ascunde.

Mai, 1926, cl. VI.

DORINȚA

Aș vrea să fiu departe, pe-al munților costiș,
S'aud cântări de păsări în verde aluniș.
Și-aș vrea să văd izvoare prin iarbă șerpuind
Și coborând în vale s'aud păstori doinind.

Pe-un falnic vârî de munte aș vrea să mă găsesc
Și 'n faptul mut al zilei natura să privesc.
Și prima ciripire auzul să-mi mângâie
Și să mă fure vraja ce codrul lîn mlădie.

Ah! și-aș mai vrea... departe de haosul lumesc,
Pe-un pat de foi, în codru, mereu să m' odihnesc;
Și 'nt'r'a singurătăței tăcere ce admir
Să-mi depăn liniștită al vieței mele fir.

Iunie 1926

IN CRÂNG

Albită e cărarea
De-a lunei blândă rază;
Pierdută-ascult cântarea
Ce 'n depărtări vibrează.

E-a crângului crăiasă
Ce 'n noapte jalea-și plânge.
Durerea ei m'apasă
Și inima-mi se frânge.

Murmură 'ncet izvorul,
E freamăt lîn în crâng.
Mă fură tainic dorul;
N'ași vrea, dar, văd că plâng.

Iulie, 1926. cl. VI.

VISĂRI

La sfințit, când după măguri soarele coboară-agale,
Când se umple toată lunca de-a păstorilor cântări;
Singulară, pierdută 'n gânduri și 'ntr'o ne'nțeleasă jale
Privesc ziua care moare, rătăcindu-mă 'n visări.

Ca pe scena unui teatru omenirea îmi apare
Și privesc cu câtă râvnă rolu-și joacă fiecare:
Copilași cu păr de aur și cu ochi cumiși, senini,
Par'că 'mpodobesc pământul numai cu grădini de crini.

Tineret cu dor de viață, cu privirile de foc,
Se frământă și aleargă dup'o rază de noroc;
Istoviți de ani, de chinuri, oameni maturi și bătrâni
Iși petrec prin mînte, 'ntr'una, trandafirii cu-ai lor spini.

Unii, par'c'ar vreă din nou firul vieții să-l adune,
Alții, desgustați de toate, ceasul ultim fac să sune.

.....

Și mai văd : colibi umile, unde-s suflete curate
Și palate aurite, copleșite de păcate,
Unde 'n foșnet de mătase și sub aur lucitor
S'ascund suflete zdrobite, deși chipu-i zâmbitor.

Iar în nopți de farmec pline, sub a lunii blândă rază,
Aud șoapte tănuite și văd ochi ce lăcrămează.
Și mai văd : porniri de ură, nedreptate, crimă, sânge.
Inima-mi de groază 'ngheață ; luna razele își stinge
Și cuprins de întuneric geme haosul lumesc.

Aud sgomote sinistre și 'n văpăi de foc citesc :
—„Viața este drumul morții ; pentruce vă dușmăniți ?
„Voi nu știți că de-o potrivă în mormânt o să dormiți ?
„Pentruce pe-a vieții cale, atât rău să semănați ?
„Pentruce uitați voi oare că cu toții sunteți frați ?
„Spulberați-vă din suflet pățimașa rătăcire !
„Faceți să domnească 'n lume : Pace, cinste și 'nfrățire“ !

1926.

=====

Căpriței din Văleni

Mi-ai apărut de-odată 'n cale,
Căpriță, cu ochi vii...
Și m'ai privit cu-atâta jale
Fără ca tu să știi.

C'o sforică prăponită
Ei drumul ți l'au măsurat
Și dulcea ta zburdălnicie
În întristare s'a schimbat.

Flori, frunze, care-ți plac
Adusu-ți-am cu drag
Și te-am hrănit, te-am mângâiat,
Dar libertate nu ți-am dat.

O! nu te 'ntristă, Căprița mea,
La tine voiu veni mereu.
Te voiu hrăni, te-oîu dezmerdă
Cât timp aici voi stă!

.....
.....
O! Ce zglobii am fi, Căprițo,
De n'ar mai fi pripoane 'n lume!

22 Iulie, 1926, Vălenii de Munte.

* * *

O! suflete, răspunde:
Dece așa de timpuriu
Inchizi în tine jale
Și-atâta dor pustiu?!

Când murmură izvorul
In blânde seri de vară,
Ce gânduri ne 'nțelese,
Ce chinuri te doboară?

In negurile vremei
Tu, suflet chinuit,
Neînțeleș de nimeni
Te-ai stîns, te-ai istovit.

Mă doare... dar... sunt mândră
O ! suflet sbuciumat,
Căci în vârtoarea lunei
Eu nu te-am aruncat.
Iulie, 1926.

Scrisoarea unui recrut

Foaie verde, busuioac,
Plin mi-e sufletul de foc.
Foaie verde de anin,
Rău mai e să fii strein.

Când e ziua mai frumoasă
Și mai mare sărbătoare,
Jalea inima-mi apasă
Și greu sufletul mă doare.

Foaie verde, foi de fag,
Gândule, mereu pribeag,
Du-te la mândruța 'n prag!
Du' de-i spune..... or' las' că-i scriu

Tot ce simt și tot ce știu!

.....
.....
.....
Leano, târgul e frumos
Dar, de el, eu n'am folos.
Fete multe sunt în el,
Dar... ca tine... nu-s la fel.

Toate sunt schimonosite,
Deși nu-s la chip urâte;
Nu-ș' ce naiba au în ele,
Toate-s ca niște nuiele.

Mersul, li-i împiedecat;
Glasul, slab, pițigăiat;
Leano! tu ești mai frumoasă!
Tu ești Zână! ești Crăiasă!

.....
Leano, la militărie
Nu e greu, precum socoți,
De ai minte și de știți
Cu cei mari cum să te porți.

Leano, avem un Căpitan....
Chipeș, mândru, ca Traian!
Are-un suflet bun, de frate,
Vorba-i blândă, face toate.

...Intr'o zi... 'ți scieam eu ție.

El, venind tiptil... m'a prins.
Mi-a luat frumos scrisoarea
Și-a cetit, încet, zâmbind,
Iar apoi, privind la mine
Mi-a rostit cu glas blajin:
— „De-i fi vrednic, te fac: fin!“

De-atunci, Leano, mă silesc
Toate să le 'ndeplinesc.
Gându' l'am mereu la tine:
Leano, s'auzim de bine!

.....
.....
.....
Leano, mult mi-e dor de tine
Și de doina din caval!
Pân' la Paști nu-i multă vreme,
Viu cu grad de Caporal !...

Nu care cumva, Lencuțo,
Tu la altu' să te uiți...
Că mă faci să-mi ies din minți!
...I-auzi !... Goarna, sună: drepti!
Leano dragă! să m' aștepți !...

Februarie, 1925.

D O R

Otiliel S. — Puica —

Un nume scump e 'n vântul
Ce prin caiși suspină
Și-acoperă cu frunze moarte
Poteca din grădina.

Mi-e dor de numele ce-l chiamă
Al ramurilor duios cânt
Și ciripitul rândunelelor zglobii
Adus pe zbor de vânt.

Mi-e dor de zile fericite,
Când mi-apăraei zâmbind în prag ;
Mi-e dor de vise părăsite,
Când ne priveam cu-atâta drag.
Mi-e dor !

30 Iunie, cl. V.

PĂSĂRICA

Păsărică, frumușică,
Ce-mi tot bați mereu în geam ?
O ! ascultă, mîititică :
Stai de-mi cântă sus pe ram.

Și cîntînd vezi-mi durerea,
Înțelege-mi gîndul meu ;
Implinește-mi, dragă, vrerea
Și te du unde știu eu.

Peste munți și peste ape,
Peste câmpii smălțați cu flori
Și cu vești să-mi vii aproape
De cu seară până 'n zori.

.....
Legănată pe-aripioare
Dute... pasăre măiastră!
Eu, te-aștept lângă fereastră.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Aleargă... Zboară!

Aleargă trenul, ca un nebun, aleargă,
Prin gări deabea s' oprește;
Ș' apoi... iarăși pornește,
Se duce nebunul, se duce, aleargă.

Orașul se șterge în zare.
Ce-i pasă trenului de noi?!... Zboară!
Și vremea, ca el, ne duce 'n lumea largă.
Și vremea, ca el, zboară în goana mare.

.....
Lângă fereastră, cu ochi înlăcrămați
Privesc în ceața înserării
Și mă lupt cu miș de gânduri
Ce nu pot să le dau uitării.

In uruit amețitor de roți
Repetă par'că un tainic glas :
„Așa grăbiți, pășiți cu toți
„Spre-al vieței voastre ultim ceas“.

.....

Aleargă trenul, ca un nebun aleargă,
Ce-i pasă lui de noi?... aleargă, zboară.
Și vremea, ca el, ne duce 'n lumea largă
Și vremea, ca el, și totul zboară ! Adio ! dar, Adio, dragă !

FERICIREA ???

Fericirea este-o umbră
Ce-ți scapă fără s'o vezi.
De veacuri prin lume umblă ;
Ca s'o prinzi, te 'nșeli de crezi.

Vis alcătuit ca spuma
Valurilor sclipitoare,
Ce se sbuciumă și piere
Într'a mării frământare.

Sfărmături diamantine,
Dintr'o prismă efemeră,
Pe-ale cărei fețe scrie
Acel veșnic cuvânt : Speră !

Fericire, sfântă, pură,
Nu ți-e locul pe pământ,
Unde totul e: minciună,
Fum ce se respiră 'n vânt.

Sus, în sferile eterne
Să te-avânți, sufletul meu,
Unde pacea se așterne
Sub ochiul lui Dumnezeu!

1927.

A FOST ODATĂ

A fost odată un castel într'o pădure fermecată. Și era atâta fericire acolo — și atâta liniște! În parcul castelului, printre alee de trandafiri, numai albi și pe sub teii înfloriți, treceau, în fiecare seară, două umbre. Mergeau până în fundul parcului; acolo, pe o bancă de piatră, acoperită cu mușchiu, se așezau și stăteau acolo mult și-și spuneau multe...

O umbră albăstrue stăpânea întreaga grădină, și luna se furișă printre ramuri privind spre banca celor fericiți. Parfumul teilor în floare se împrăștiă dulce... dulce... și florile mici, albe, mângâiau capetele celor două umbre... Și era atâta farmec în liniștea ce se lăsa în parcul înflorit!...

...Dar, într'o noapte fără lună, s'a abătut către castel o furtună groaznică și castelul a pierit sub urgia furtunei și parcul s'a sălbătăcit, umbrele au dispărut.

...Și... de atunci, prin parcul pustit nu mai e nici o floare și nici o adiere dulce. Prin parcul trist, acum, s'aud foșnind prin iarbă șerpi reci și înfiorători.

În fiecare seară, pe banca din fundul parcului, pe care, altă dată, stăteau cei doi fericiți, acum vine o bufniță și în tăcerea nopții, țipă: „A fost odată, ca niciodată!”

1927.

Pe valea Teleajenului

În mohorâtele seri de toamnă, când toată firea pare cuprinsă de-o vraje tristă, când din stratul frunzelor ce zac călcate pe pământ se 'nalță un murmur dureros, purtat de vânt printre copacii despoziți, ce ca niște fantome stau în umbra nopții, tainici și răsleți, fără de voia mea, mă duce gândul către frumoasele zile și seri de vară, voind par'că, prin aceste amintiri, să mai îndulcească asprimea timpului. Deodată, cu iuțeala fulgerului, mă văd depe malul Mării pe malul Teleajenului, în zorii zilei de 20 Iulie 1924, când făceam drumul dela Chiojd la Valenii de munte — orașel de care, nu știu de ce, sufletul meu se simte atât de legat.

Revăd, colò în zare, la dreapta drumului, nesfârșitul lanț de munți, printre cari *Smeurătul* se 'nalță deasupra tuturor. Dela poalele munților, încoace, stau presărate nenumărate livezi cu pruni, printre ele mici plaiuri înverzite, brăzdate de firișoare înguste, argintii, cari isvorăsc din coastele munților. La stânga drumului, în zarea depărtată, apar primele raze ale zorilor, în culoarea aurului și a văpăiei de foc, asemeni cu cosițele Domnițelor din basme.

.....

O sfântă pace Dumnezească și o tăcere dulce e în tot cuprinsul. Nu s'aude decât sunetul domol al clopoțelilor dela gâtul cailor, cari urcă la pas și murmurul Teleajenului. Intr'o clipă, toată zarea pare aprinsă și din potopul văpăiei se 'nalță mândrul soare, scaldând lumea în aur.

Picăturile de rouă, lacrămile ce bătrânul pământ le stropește noaptea pe fiecă firisor de iarbă, par ca o pulbere de diamant cu care e presărată mantia dimineții. Sosim la satul Drajna de jos. Ne oprim lângă moara de apă. Nu știu la ce să mă uit mai întâi.. Totul e fermecător! Aici, natura, în măreața ei simplitate, e o minune ce nu te mai sature s'o admiri.

Mergând puțin dela moară în jos, pe malul Teleajenului, zăresc la umbra unei sălcii scorburoase o copilă. Ceva neînțeles mă îndemnă să mă apropiu de ea. Avea un chip blând, frumos, dar trist și istovit. Lângă dânsa eră înfipt, în pământ, un țărăș de care eră prăpădită o capră albă. Copila avea în mână un petec de pânză, curat, pe care cosea cu fire de borangic gălbior. După ce o privii puțin, am intrat în vorbă cu dânsa. Mi-a spus că o cheamă Voichița Nică și că e de 13 ani, că e orfană de război, că stă la o mătușă vădovă, săracă dar foarte bună, că a dat-o la o școală primară, pe care a terminat-o, că ar fi dat-o la o școală mai mare, în Ploiești, dar n'a avut cu ce; acum, stă acasă, muncește pe cât poate, ca să fie de ajutor mătușii sale. Apoi, nemaiputându-și stăpâni plânsul ce tot timpul cât a vorbit cu mine îi tremurâ în glas, un isvor de lacrimi arzătoare încep să alunece din frumoșii ochi negri, pe fața-i palidă și suptă. Abia stăpânindu-mi plânsul, am mângâiat-o, am încurajat-o, cum m'am priceput și ținând-o strânsă lângă inima

mea, par'că nu mă înduram să mai plec de lângă ea; totuși... trebuia.

La plecare i-am dăruit cruculița ce-o purtam la gât și toate micile mele economii bănești, făgăduindu-i că n'am s'o uit nici odată, că am să-i scriu mereu și am s'o ajut, pe cât voi putea, ceea ce am și făcut.

Chipul frumos, blând și trist al Voichiței nu-l mai pot șterge din amintirea mea. Durerea ei mă urmărește mereu și mă face să-mi zic:

Singure două dureri sunt mai mari în lumea asta: Durerea părinților cari își pierd copiii, și: Durerea copiilor cari își pierd părinții. Lacrămile pe cari o mamă le varsă pentru copilul ei, sunt ca o apă sfântă isvorată dintr'o fântână fermecată; iar lacrămile pe cari un copil le varsă pentru părinți, sunt ca florile de mărgăritare, presărate pe un mormânt.

8 Noembrie, 1924.